

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

อุตสาหกรรมรมเซรามิกของไทยจะกระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งในภาคเหนือมีโรงงานเซรามิกจำนวนมาก โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดลำปาง ในปี 2550 มีจำนวน 184 แห่ง ปี 2551 มีจำนวน 188 แห่ง และปี 2552 มีจำนวน 193 แห่ง (สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดลำปาง, 2553) ทั้งนี้เนื่องจากจังหวัดลำปางเป็นพื้นที่ที่มีการค้นพบแหล่งดินขาวเป็นแห่งแรกของประเทศไทย เมื่อ 50 ปีที่ผ่านมา ที่บริเวณมีแหล่งดินขาวที่สำคัญ ๆ ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ได้แก่ แหล่งปางค่า แหล่งห้วยแป้น แหล่งบ้านไผ่ปง บ้านไผ่แพะตำบลบ้านสา อำเภอแจ้ห่ม แหล่งตำบลนิคมพัฒนา อำเภอเมืองลำปาง และแหล่งบ้านป่าแห้ง ตำบลทุ่งฮั่ว อำเภอวังเหนือ

แหล่งดินขาวจังหวัดลำปาง เป็นแหล่งดินขาวชนิดปฐมภูมิ ผลิตดินขาวจากหินไรโอไลต์ (Altered rhyolite) และหินทัฟฟ์เนื้อไรโอไลต์ (Altered rhyolite tuff) จัดเป็นดินขาวอิลไลต์ เนื่องจากประกอบด้วยแร่ดินชนิดซิลิเกตส่วนสำคัญ ซึ่งดินขาวจากจังหวัดลำปาง มีคุณสมบัติเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นส่วนผสมของเนื้อดินปั้น ในการทำเครื่องเคลือบดินเผาที่ต้องการความขาวผลิตภัณฑ์ที่ผลิตเริ่มแรกเป็นถ้วยชามตราไก่ ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ส่วนใหญ่นอกจากผลิตถ้วย ชาม จาน และ แก้วแล้วยังพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์เป็นของใช้และเครื่องประดับตกแต่งอีกมากมาย อาทิเช่น ชุดถ้วยกาแฟ ของชำร่วย แจกัน กระจาด ตุ๊กตา กระปุกออมสิน ที่เขียนหรีและลูกกรง เป็นต้น (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, 2548: ออนไลน์)

ปัจจุบันอุตสาหกรรมเซรามิกมีแนวโน้มจะขยายตัวเพิ่มขึ้น จากสถานการณ์เศรษฐกิจในประเทศที่อยู่ในระยะเริ่มฟื้นตัว ประกอบกับในปี 2553 เป็นช่วงที่งบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลตามโครงการไทยเข้มแข็งที่น่าจะเริ่มเกิดผลในทางปฏิบัติซึ่งจะก่อให้เกิดการหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจมากขึ้น (ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม, 2553: ออนไลน์) ดังนั้นผู้ประกอบการโรงงานเซรามิกหลายโรงงานในจังหวัดลำปางจึงมีการเริ่มวางแผนที่จะขยายกำลังการผลิตเพื่อรองรับการฟื้นตัวของผู้บริโภค และในการขยายกำลังการผลิตจะต้องมีการเพิ่มการสั่งซื้อเคมีที่ใช้สำหรับผลิตเคลือบ ซึ่งเคลือบ คือชั้นของแก้วบางๆ ที่หลอมละลายติดอยู่กับผิวดินที่ขึ้นรูปเป็นภาชนะทรงต่างๆ เคลือบช่วยให้การล้างภาชนะสะดวก เนื่องจากเคลือบมีสมบัติลื่นมือ สามารถทำความสะอาดง่าย กว่า ผิวดินที่มีลักษณะก่อนข้างหยาบ เคลือบมีคุณสมบัติเป็นแก้วไม่ดูดซึมน้ำ และยังเพิ่มความแข็งแรงทนทาน ทำให้ภาชนะดิน

เผา ไม่บินง่าย เมื่อกระทบกันบ่อยๆ ขณะล้างทำความสะอาด และสามารถใส่ของเหลวได้โดยไม่รั่วซึม (โรงเรียนลำปางกัลยาณี, 2551: ออนไลน์) ดังนั้นเคลือบจึงเป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับผลิตภัณฑ์เซรามิก

ในจังหวัดลำปางมีผู้ประกอบการที่นำเข้าและจัดจำหน่ายเคมีที่ใช้ในการผลิตเคลือบเซรามิกจำนวนทั้งสิ้น 4 ราย ประกอบด้วย ร้านน้ำแข็งเสงใช้ตราหือว่าน้ำแข็งเอง ร้านเซรามิกเคมีคอลใช้ตราหือว่า CCR ร้านสยามเซรามิกซัพพลายใช้ตราหือว่า Helper และร้านเกียรติชัยใช้ตราหือว่าเกียรติชัย ซึ่งทั้ง 4 ราย มีสินค้าที่ยังไม่ครบถ้วนที่ลูกค้าสามารถนำไปผลิตเป็นเคมีผลิตเคลือบได้ทันที ซึ่งบางครั้งต้องสั่งซื้อจากผู้จัดจำหน่ายต่างจังหวัดซึ่งประกอบด้วย บริษัท พุนทรัพย์ มาร์เก็ตติ้งใช้ตราหือว่า พุนทรัพย์ และ บริษัท เซรามิก อาร์ อัส ใช้ตราหือว่า CRU ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจศึกษา ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของโรงงานเซรามิกจังหวัดลำปาง ในการซื้อเคมีที่ใช้ในการเคลือบ เพื่อนำผลในการศึกษาเป็นแนวทางในการปรับปรุงวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด ให้กับผู้จัดจำหน่ายวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเซรามิกในจังหวัดลำปาง ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของโรงงานเซรามิกจังหวัดลำปาง ในการซื้อเคมีที่ใช้ในการเคลือบ

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของโรงงานเซรามิกจังหวัดลำปาง ในการซื้อเคมีที่ใช้ในการเคลือบ
2. เพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ประกอบการที่ผลิตหรือจัดจำหน่ายเคมีที่ใช้ในการเคลือบในจังหวัดลำปาง ในการปรับปรุงวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า

นิยามศัพท์

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด หมายถึง ปัจจัยทางการตลาดที่มีอิทธิพลต่อการซื้อเคมีที่ใช้ในการเคลือบของโรงงานเซรามิก ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ปัจจัยด้านราคา ปัจจัยด้านการจัดจำหน่าย และปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาด

การตัดสินใจซื้อ หมายถึง ศูนย์กลางการซื้อขายขององค์กร ซึ่งประกอบด้วย บุคคล และกลุ่มบุคคลทั้งหมด ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจซื้อ โดยศูนย์กลางการซื้อจะเป็นเจ้าของหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจซื้อว่าจะใช้ อะไร ของที่ไหน อย่างไร

เคมีที่ใช้ในการผลิตเคลือบ หมายถึง ผงวัตถุดิบที่จะนำมาทำเป็นเคลือบเซรามิก ซึ่ง จะมีความละเอียดประมาณ 325 เมช (Mesh) โดยจะทำการบดผสมกับน้ำในระยะเวลาที่เหมาะสม แล้วจึง ได้เคลือบเซรามิกออกมา ซึ่งเคลือบเซรามิกนี้ประกอบไปด้วยผง ดินเคโอลิน ดินเหนียว หิน ฟันม้า หินเขียวหนุมาน ททราย หินโคลโลไมต์ หินปูน เซอร์คอน และสารประกอบอะลูมินา ซึ่ง วัตถุดิบที่จะเลือกใช้และอัตราส่วนการใช้จะขึ้นอยู่กับเทคนิคของแต่ละโรงงาน (สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชนฯ เล่มที่ 21, 2553: ออนไลน์)

โรงงานเซรามิก จังหวัดลำปาง หมายถึง โรงงานเซรามิกที่ผลิตงานเครื่องเคลือบ ดินเผาประเภท 3 ซึ่งเป็น โรงงานเซรามิกขนาดกลางขึ้นไป ที่มีกำลังการผลิตของเครื่องจักรตั้งแต่ 50 แรงม้า และมีทุนจดทะเบียนตั้งแต่ 300,000 บาทขึ้นไป โดยมีจำนวนทั้งสิ้น 90 โรงงาน